

Gebiedsanalyse stadsdeel Loosduinen

Algemene kenmerken

Loosduinen is een stadsdeel van Den Haag, gelegen in het zuidwestelijke deel van de stad. Historisch gezien was Loosduinen een zelfstandig dorp, maar in 1923 werd het geannexeerd door Den Haag en sindsdien maakt het deel uit van de gemeente. Loosduinen heeft een rijke geschiedenis die teruggaat tot de middeleeuwen. Oorspronkelijk was het een agrarisch gebied met landgoederen en kloosters. Eén van de bekendste bezienswaardigheden is de Abdijkerk, die dateert uit de 12e eeuw en een belangrijk historisch en religieus monument is.

- Het stadsdeel Loosduinen bestaat uit diverse wijken: Bohemen, Meer en Bos, Kijkduin, Ockenburgh, Kraayenstein, Vroondaal, Waldeck, Houtwijk en Kom Loosduinen. Dit stadsdeel is zeer gevarieerd en omvat verschillende parken en groene gebieden, zoals het prachtige Westduinpark. Kijkduin, gelegen aan de kust, is een populaire toeristische bestemming vanwege het strand en de duinen. In de zomermaanden trekt het veel bezoekers die genieten van de zee, het zand en de zon. Kijkduin beschikt ook over een winkelcentrum, restaurants en recreatieve voorzieningen.
- Loosduinen heeft goede verbindingen met het openbaar vervoer, wat zorgt voor gemakkelijke bereikbaarheid vanuit andere delen van Den Haag en omliggende steden. Daarnaast zijn er verschillende scholen, sportfaciliteiten en andere voorzieningen die voldoen aan de behoeften van de lokale gemeenschap.
- Bewonersorganisaties: Bijna alle wijken binnen Loosduinen hebben een bewonersorganisatie die een belangrijke rol speelt in het bevorderen van de betrokkenheid van bewoners bij hun woon- en leefomgeving. Daarnaast zijn er kleinere, gespecialiseerde bewonersgroepen die zich richten op specifieke thema's zoals verbinding, gezondheid en andere maatschappelijke vraagstukken.
- De Commissie Loosduinen: De wijkberaden van de verschillende wijken in Loosduinen zijn vertegenwoordigd bij het overstijgende orgaan Commissie Loosduinen. Het stadsdeel werkt nauw samen de Commissie Loosduinen, de wijkberaden en andere lokale groepen om de kwaliteit van leven in de wijken te verbeteren en bewoners actief te betrekken bij ontwikkelingen in hun wijk.
- In Loosduinen wonen relatief veel mensen met een hoger inkomen dan het gemiddelde voor Den Haag. Het stadsdeel telt 51.405 inwoners. Veel ouderen zijn woonachtig in Oud Waldeck, Kom Loosduinen en Bohemen, Meer en Bos. In de wijken Kraayenstein, Houtwijk, Kom Loosduinen en Nieuw Waldeck is de bevolking gemiddeld jonger, met meer gezinnen met kinderen. In Loosduinen bestaat 27 procent van de bevolking uit 65-plussers, bijna het dubbele van het percentage voor heel Den Haag.
- De zelfredzaamheid onder de inwoners van Loosduinen varieert. In de wijken Bohemen, Meer en Bos, Kijkduin, Vroondaal en Kraayenstein is de zelfredzaamheid over het algemeen relatief groot. In de wijken Kom Loosduinen, Waldeck en Houtwijk ligt het gemiddelde inkomen beduidend lager dan in andere wijken. In deze wijken wonen de meest kwetsbare inwoners van Loosduinen en zijn de sociale vangnetten en is de sociale cohesie relatief gezien minder sterk dan elders in Loosduinen.
- Loosduinen heeft iets minder jongeren dan het gemiddelde in Den Haag (17% tegenover 20%). Van de huishoudens in Loosduinen bestaat 20% uit gezinnen met kinderen en 9% uit eenoudergezinnen met kinderen.
- Het aandeel zorginstellingen in Loosduinen ligt significant hoger dan elders in Den Haag.
- Elke wijk heeft een eigen wijkagenda, waarin de belangrijkste speerpunten voor de wijk zijn opgenomen. Thema's die op meerdere wijkagenda's terugkomen zijn:
  - Verbinding: Het verbeteren van de verbinding tussen huidige en nieuwe bewoners en het bevorderen van sociale cohesie.
  - Inkomen en ondersteuning van kwetsbare bewoners: Het versterken van het sociale vangnet voor bewoners die kwetsbaar zijn op het gebied van inkomen en het bevorderen van sociale participatie.

- Ondersteuning en activiteiten voor jongeren en kinderen
- Veilig en prettig kunnen wandelen en bewegen in het groen van Loosduinen

Algemene uitvraag

- Bewoners in een kwetsbare situatie, waardoor de zelfredzaamheid laag is en betrokkenheid (participatie) bij de woon- en leefomgeving aandacht nodig heeft, ondersteunen.
- Bewoners begeleiden naar het serviceplein en andere maatschappelijke dienstverlening voor individuele ondersteuning bij sociale, financiële en gezondheidsvraagstukken.
- Het stimuleren van het kansrijk opgroeien van jongeren.
- Bijdragen aan gevoel van veiligheid en leefbaarheid in buurt en wijk.
- Versterken en verbinden van bestaande buurt- en bewonersinitiatieven.
- Deelnemen en bijdragen met kennis en advies van het wijknetwerk bij stadsdeelplannen, zoals wijkagenda's, wijkbudgetten, netwerkbijeenkomsten en partneroverleggen.

Houtwijk

Wijkanalyse

Houtwijk is een wijk met een diversiteit van bewoners, die je kunt opdelen in drie woongebieden. Twee van deze gebieden bestaan voornamelijk uit particuliere woningen, waar bewoners over het algemeen een bovenmodaal inkomen hebben en een hoog niveau van zelfredzaamheid vertonen. Het resterende deel van Houtwijk, met name rond het Bokkefortpark, de Jan Romijnstraat en de Burgemeestersbuurt, bestaat grotendeels uit sociale woningbouw. Hier wonen veel mensen met een lager inkomen en een diverse achtergrond, waaronder een aanzienlijk aantal bewoners met een migratieachtergrond.

Het vraagstuk

De voornaamste uitdagingen in Houtwijk liggen op het gebied van armoede, veiligheid, eenzaamheid, zelfredzaamheid en sociale cohesie. De buurten rondom het Bokkefortpark hebben elk hun eigen identiteit, maar vinden elkaar niet altijd in de gemeenschappelijke openbare ruimtes. De intentie is om in 2025 een Hopje te realiseren in Wijkpark Bokkefort. Van het welzijnswerk wordt gevraagd om voor dit Hopje onder de omwonenden draagvlak te creëren en te onderhouden.

Waldeck

Wijkanalyse

De wijk Waldeck strekt zich uit als een vrij groot gebied dat opgedeeld kan worden in drie kleinere woongebieden: Rozenburg, Nieuw Waldeck en het bekende "Oud Waldeck". Het welzijnswerk wordt gevraagd een rol te vervullen bij het vergroten en verstevigen van deze sociale vangnetten om op deze wijze de zelfstandigheid van bewoners in deze wijk te versterken.

Het vraagstuk

In Rozenburg valt op dat de kwetsbaarheid op het gebied van geestelijke gezondheidszorg opvallend hoog is, terwijl de sociale cohesie er laag is. In Nieuw Waldeck treffen we een groot aantal kwetsbare gezinnen en kinderen aan, vaak in eenoudergezinnen. Vanuit het welzijnswerk wordt gevraagd om burgerinitiatieven te laten ontstaan en ondersteunen, zelf organiserend vermogen te ontwikkelen en jeugdigen te helpen in bij het ontdekken en ontplooiën van eigen kracht en in te zetten op positieve identiteitsvorming.

In Oud Waldeck wonen veel ouderen. Hierdoor wordt verwacht dat de zelfstandigheid in de toekomst verder zal afnemen en hiermee het sociale vangnet steeds belangrijker zal worden.

Aan de Walnootstraat is een buurtkamer. Van het welzijnswerk wordt verwacht dat er een lichte ondersteuning wordt geboden voor de buurtkamer. Deze ondersteuning van het welzijnswerk wordt geboden bij de aanvraag van (activiteiten-)subsidies en het welzijnswerk aanwezig is tijdens minimaal de helft van de inloopsprekuren. Tijdens deze spreekuren is het welzijnswerk beschikbaar voor zowel buurtbewoners als voor de vrijwilligers van de buurtkamer.

Kom Loosduinen

Wijkanalyse

In Kom Loosduinen is er een aanzienlijke populatie kwetsbare ouderen, volwassenen, alleenstaanden en bewoners met een licht verstandelijke beperking. Na de pandemieperiode verlangen zij naar toegankelijke ontmoetingsmogelijkheden, aangezien ze soms niet zelfstandig in staat zijn om hierin te voorzien vanwege hun kwetsbaarheid. Ze waarderen activering, ondersteuning en begeleiding.

Het vraagstuk

Rondom het Cantateplein is er vraag naar verbetering van leefbaarheid en participatie, waarbij de balans tussen draagkracht en draaglast niet altijd evenwichtig is. Tevens is in 2024 het eerder opgezette sociale netwerk rondom het Hopje op het Cantateplein opnieuw geactiveerd. In 2025 zien wij graag dat dit netwerk onderhouden blijft en waar mogelijk uitgebreid.

De diversiteit binnen de wijk blijft een uitdaging voor samenwonen en samenleven, vooral gezien de multi-problematiek in gezinnen. Het bevorderen van eigenaarschap met betrekking tot groen, netheid en het behoud van de omgeving is een aandachtspunt in deze wijk. De behoefte aan laagdrempelige activiteiten waar verschillende leeftijdsgroepen en netwerkpartners bij betrokken zijn, is van cruciaal belang. Bovendien is er een groeiende groep nieuwkomers in de wijk, wat vraagt om aandacht en monitoring.